

Høringsinstanser

Vår ref.: 2024/4585-73

Deres ref.:

Dato: 18.02.2025

Høring – forslag til tre nye regionale planer og oppheving av gjeldende regionale planer for Østfold

Fylkesutvalget i Østfold behandlet 13. februar 2025 forslag til tre nye regionale planer

- Økt livskvalitet, deltagelse og likeverd (2025-2040)
- Kompetanse og verdiskaping (2025-2040)
- Areal og mobilitet (2025-2040)

Fylkesutvalget [vedtok](#) med hjemmel i plan- og bygningsloven § 8-3 å sende forslagene på høring og legge dem ut til offentlig ettersyn. Dere inviteres nå til å komme med høringsuttalelser til planforslagene. **Høringsfristen er 1. juli 2025.**

Bakgrunn

De regionale planene er fylkets øverste strategiske planer. De er tverrsektorielle og utarbeidet i en felles, koordinert prosess. Planprosessen er ledet av fylkeskommunen i den lovpålagte rollen som regional samfunnsutvikler. Planene er laget med medvirkning fra sentrale samfunnsaktører i Østfold. De skal bidra til å nå FNs bærekraftsmål og skal samordne statens, fylkeskommunens og kommunenes virksomhet i fylket. Gjennomføring av planene er avhengig av innsats fra en rekke samfunnsaktører, både offentlige, private og frivillige.

De formelle rammene for planprosessen er gitt i regional planstrategi for Viken 2020-2040 og planprogram for regionale planer i Viken, vedtatt av Viken fylkesting henholdsvis 18. desember 2020 og 16. desember 2021, samt Østfold fylkestings vedtak 15. februar 2024 - "Veivalg for oppstart av regional planlegging i Østfold". Oppstart av den avsluttende planprosessen i Østfold ble kunngjort 15. mars 2024.

Planenes innhold

De tre planene presenteres i ett dokument, med felles innledning. Planene inneholder mål, delmål og strategier for en langsiktig utvikling av Østfold frem mot 2040. Planene har også et felles handlingsprogram i eget dokument, med forslag til tiltak for perioden 2025-2028.

PLAN samfunnsplanlegging og miljø

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Besøksadresse: Oscar Pedersens vei 39, 1721 SARPSBORG

Telefon: 69 11 70 00

E-post: post@ofk.no

Internett: www.ofk.no

Org.nr.: 930580694

Plan for økt livskvalitet, deltakelse og likeverd inneholder strategier for å øke den sosiale bærekraften i Østfold. Strategiene dreier seg om å bedre levekårene og å øke innbyggernes samfunnsdeltakelse. I plan for kompetanse og verdiskaping ses behovet for kompetanse og verdiskaping i sammenheng. Hovedtemaene er økt deltakelse i arbeid- og samfunnsliv og økt omstillingsevne i næringslivet og det grønne skiftet.

Planene for økt livskvalitet, deltakelse og likeverd og kompetanse og verdiskaping er i første rekke mobiliserende og samordnende planer. Det innebærer at samfunnsaktørene gjennom planprosessen enes om hva som er de regionale utfordringene, hvor vi vil med utviklingen av østfoldsamfunnet, og hvordan vi skal samarbeide regionalt.

Plan for areal og mobilitet skal sørge for en langsiktig, forutsigbar og god arealforvaltning i fylket. Den ser areal- og mobilitetsplanlegging i sammenheng og på tvers av kommunegrenser. Denne planen har også en mobiliserende og samordnende rolle - den skal bidra til at samfunnsaktørene følger felles strategier mot felles mål. Samtidig gir fylkeskommunen som regional planmyndighet gjennom denne planen formelle føringer for den kommunale arealplanleggingen. Retningslinjer og planbestemmelser for arealbruk kan benyttes for å ivareta nasjonale og regionale hensyn og for å få til ønsket utvikling på tvers av kommunegrensene i fylket.

Forslag til regional plan for areal og mobilitet er utarbeidet i to alternativer. Forskjellen på alternativene er bruken av regionale planbestemmelser for ivaretagelse av natur og dyrket mark. Alternativ a) inneholder kun retningslinjer for ivaretagelse av natur og dyrket mark, mens alternativ b) inneholder både retningslinjer og planbestemmelser for ivaretagelse av natur og dyrket mark. Øvrig innhold i planen er likt for begge alternativene. I alternativ b) er det foreslått at planbestemmelsene får virkning fra den 1. januar 2026. Dato var foreslått ut fra forventet sluttvedtak juni 2025. Med høringsfrist 1. juli, vil virkningsdatoen bli endret til 6 måneder etter sluttvedtak av regional plan for areal og mobilitet.

Det utarbeidet en konsekvensutredning av begge alternativene av plan for areal og mobilitet. Konsekvensutredningen viser planens konsekvenser slik plan- og bygningslovens §§ 4-2 og 8-3 krever.

Plankart og temakart over nasjonalt og regionalt viktig friluftslivsområder, naturområder, jordressurser og kulturlandskap/kulturmiljøer er vedlegg til plan for areal og mobilitet. Lenke til disse planvedleggene er her [regionalt plankart innsynsløsning](#) og [regionale temakart innsynsløsning](#).

Som en del av vurderingen av de to alternativene i areal og mobilitet er det også utarbeidet tre konfliktkart. Disse er lagd for å illustrere områder hvor *gjeldende* kommunale arealplaner legger til rette for utbygging av naturområder med henholdsvis myr, andre utvalgte naturtyper og dyrket mark. Dette er eksempler på planlagte utbyggingsområder som vil komme i konflikt med planbestemmelsene som er beskrevet i alternativ b). Konfliktkartene er ment som kunnskapsgrunnlag, og er ikke en del av høringsdokumentene. Lenke til konfliktkartene er her: [konfliktkart myr](#), [konfliktkart andre utvalgte naturtyper](#), [konfliktkart dyrket mark](#) og [konfliktkart høy bonitet](#).

Som vedlegg til plan for areal og mobilitet er det også utarbeidet en veileder for lokalisering av virksomheter etter ABC-prinsippet, datert 25. januar 2024. Veilederen er en hjelp til oppfølging av planens strategi og retningslinjer for lokalisering av virksomheter.

For alle tre planene er det utført en samlet vurdering av planenes betydning for oppnåelsen av FNs 17 bærekraftsmål. Denne vurderingen baseres blant annet på konsekvensutredningen for areal og mobilitet, og er også utarbeidet i to alternativer a) og b).

De tre nye regionale planene representerer en betydelig forenkling av det regionale plansystemet i Østfold, og en reduksjon av antall regionale planer.

Regionale planer som oppheves

Følgende gjeldende regionale planer skal oppheves og erstattes av de tre nye regionale planene, slik det er beskrevet i regional planstrategi og planprogram.

Tittel	Lenke
Østfold mot 2050	Østfold mot 2050 arealkart temakart
Regional plan for folkehelse i Østfold 2012-2015/2024	Regional plan for folkehelse
Østfold i bevegelse - Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2018-2029	Regional plan for fysisk aktivitet
Regional plan for klima og energi i Østfold 2019-2030	Regional plan for klima og energi
Regional plan for kulturminner i Østfold 2010-2022	Regional plan for kulturminner
Regional plan for kultur Østfold 2018-2029	Regional plan for kultur
Regional kystsoneplan for Østfold (2014)	Regional kystsoneplan
Regional plan for næringsutvikling, forskning og innovasjon i Østfold 2017-2021	Regional plan for næringsutvikling
Regional transportplan for Østfold mot 2050 (2018)	Regional transportplan for Østfold
Regional vindkraftplan i Østfold (2012)	Regional plan Vindkraft
Fylkesdelplan barn og unge (2009)	
Regional kompetanseplan for Østfold mot 2050 – 2015-2019	Regional kompetanseplan for Østfold

Oppheving av regional planbestemmelse

Regional planbestemmelse for lokalisering av handel, som er del av regional plan "Østfold mot 2050" foreslås opphevet. Denne foreslås erstattet av en overgangsbestemmelse for å sikre at de kommuner som i sine arealplaner viser til gjeldende regional planbestemmelsen, fortsatt har et hjemmelsgrunnlag for å håndtere saker som omhandler lokalisering av handel frem til de har rullert sine arealplaner. Dette er nærmere beskrevet i høringsutkastet til regional plan for areal og mobilitet.

Høringsprosess

Østfold fylkeskommune ønsker uttalelser og innspill til høringsforslag til regional plan for øk livskvalitet, deltagelse og likeverd, regional plan for kompetanse og verdiskaping og regional plan for areal og mobilitet med to alternativer og vedlegg.

Til plandokumentene ber vi særlig om:

- Utgjør de 19 delmålene en hensiktsmessige konkretisering av de fem langsiktige utviklingsmålene, og er de gode mål for østfoldsamfunnets utvikling fram mot 2040?
- Tar strategiene opp de viktigste temaene for Østfold og er de egnet til å mobilisere til felles innsats for å nå målene?
- Synspunkter på øvrige plangrep og retningslinjer og planbestemmelser i plan for areal og mobilitet.

Til handlingsprogrammet ber vi særlig om:

- I hvilken grad oppfattes tiltakene som relevante, nødvendige og realistiske å gjennomføre i perioden 2025-2028?
- Er det tiltak som savnes, eller tiltak som din organisasjon vil delta i eller ta ansvar for i en regional sammenheng?

Det også ønskelig med innspill til hvordan prosessene med regional plan og regionalt handlingsprogram best kan benyttes til å stimulere regionalt utviklingsarbeid og samarbeid.

Uttalelser sendes skriftlig innen 1. juli 2025 til Østfold fylkeskommune v/plan, PB 220, 1702 Sarpsborg.

Tirsdag 25. februar kl. 17.00 holdes et webinar for fylkestinget med informasjon om høringsdokumentene – dette kan følges direkte av alle her <https://ostfold.kommunetv.no/live/370> og ses i opptak her <https://ostfold.kommunetv.no/archive>

Se fylkeskommunens nettsider om [Arbeid med nye regionale planer](#) for mer informasjon.

Er det *spørsmål* om høringsutkastene ut over dette, ta kontakt på epost post@ofk.no, og merk eposten «regionale planer».

Vennlig hilsen

Espen Pålsrud
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Høringsutkast - Tre regionale planer for Østfold 15.01.2025
- 2 Alternativ a) med retningslinjer og overgangsbestemmelse i regional plan for areal og mobilitet 15.01.2025
- 3 Alternativ b) med retningslinjer, overgangsbestemmelse og bestemmelser i regional plan for areal og mobilitet, 15.01.2025
- 4 Handlingsprogram regionale planer Østfold - Høring
- 5 Rapport_Vurderinger av bærekraft alternativ a) med retningslinjer, 29.11.2024
- 6 Rapport_Vurderinger av bærekraft alternativ b) med planbestemmelser, 10.01.2025
- 7 Konsekvensutredning av regional plan for areal og mobilitet for Østfold alternativ a) med retningslinjer 08.01.2025
- 8 Konsekvensutredning av regional plan for areal og mobilitet for Østfold alternativ b) med planbestemmelser, 08.01.2025
- 9 ABC-veileder 250124
- 10 Adresseliste høringsbrev